

RO

RO

RO

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 7.4.2008
COM(2008) 172 final

2008/0067 (CNS)

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

cu privire la eligibilitatea țărilor din Asia Centrală în temeiul Deciziei 2006/1016/CE a Consiliului privind acordarea unei garanții comunitare Băncii Europene de Investiții în cazul pierderilor rezultate din împrumuturi și garanții la împrumuturi acordate unor proiecte din afara Comunității

{SEC(2008) 417}

(prezentată de Comisie)

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

- Motivele și obiectivele propunerii

Obiectivul prezentei propunerii de decizie a Consiliului este stabilirea eligibilității a cinci țări din Asia Centrală, mai precis Kazahstan, Kârgâzstan, Tadjikistan, Turkmenistan și Uzbekistan pentru a beneficia de o finanțare din partea Băncii Europene de Investiții („BEI”) cu garanție comunitară în temeiul Deciziei 2006/1016/CE a Consiliului. În conformitate cu articolul 2 din Decizia 2006/1016/CE a Consiliului, activarea mandatului BEI în aceste țări este decisă de către Consiliu pe baza unei propunerii a Comisiei.

- Context general

În cadrul reuniunii sale din 21 - 22 iunie 2007, Consiliul European a adoptat „Strategia UE pentru un nou parteneriat cu Asia Centrală” („strategia”). Strategia servește drept cadru general pentru relațiile UE cu Asia Centrală, inclusiv în domeniile următoare, care sunt susceptibile de a beneficia de finanțare din partea BEI: drepturile omului, bună guvernare și democrație, dezvoltare economică, comerț și investiții, energie, transporturi și politici de mediu. Strategia se bazează pe progresele înregistrate de țările din Asia Centrală după obținerea independenței și pe rezultatele obținute în urma implementării diverselor acorduri de parteneriat, comerț și cooperare. Bazată pe interesele comune ale UE și ale țărilor din regiune, strategia definește prioritățile UE în ceea ce privește cooperarea cu regiunea în ansamblul său, însă, implementarea acesteia este adaptată cerințelor și performanțelor specifice fiecărei țări din Asia Centrală în parte.

În particular, în vederea intensificării cooperării cu țările din Asia Centrală, strategia stipulează: „Se va intensifica interacțiunea cu instituțiile financiare internaționale, printre care Banca Mondială și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD). Banca Europeană de Investiții (BEI) ar trebui să joace un rol important în finanțarea de proiecte de interes pentru UE în Asia Centrală.”

Statele din Asia Centrală, Kazahstan, Kârgâzstan, Tadjikistan, Turkmenistan și Uzbekistan au înregistrat evoluții politice și economice semnificative de când au obținut independența. Au instaurat suveranitatea statală, au garantat înțelegerea multietnică și comunicarea interconfesională. Odată cu intrarea în OSCE, acestea și-au însușit valorile, standardele și angajamentele organizației. Prin semnarea Declarației Mileniului a Organizației Națiunilor Unite, și-au stabilit obiective ambițioase privind dezvoltarea durabilă care sunt oglindite în strategiile naționale de reducere a sărăciei sau în alte documente similare privind creșterea bunăstării populației. În cadrul strategiei, UE s-a angajat să inițieze, cu fiecare dintre statele din Asia Centrală în parte, un „Dialog privind drepturile omului” periodic și orientat spre rezultate.

UE a încheiat acorduri de parteneriat și cooperare (APC) cu fiecare dintre cele cinci state din Asia Centrală însă, în vigoare sunt numai acordurile încheiate cu Kazahstan, Kârgâzstan și Uzbekistan. Acordurile semnate cu Tadjikistan și Turkmenistan nu au fost încă ratificate de către toate statele membre ale UE. Aceste acorduri, cu toate că sunt bilaterale, asigură un cadru regional comun pentru cooperarea UE cu toate cele cinci țări din Asia Centrală.

În Decizia 2006/1016/CE a Consiliului se precizează că activitatea BEI în Asia Centrală ar trebui să se concentreze asupra proiectelor mari, cu implicații transfrontaliere, din domeniul aprovizionării și al transportului de energie. Asia Centrală, având resurse importante de hidrocarburi și o poziție geografică favorabilă pentru rutele de transport spre piețele europene, are posibilitatea de a juca un rol important în aprovizionarea cu energie a UE.

De asemenea, potrivit Comisiei, condițiile macroeconomice existente în țările vizate de prezenta propunere ar trebui să le permită acestor țări accesul la finanțare din partea BEI, cu respectarea anumitor condiții specifice pentru unele dintre ele. Într-adevăr, economiile țărilor din Asia Centrală au înregistrat în ultimii ani o creștere foarte rapidă a producției. Această creștere spectaculoasă a PIB, printre cele mai mari din lume, susținută cu ajutorul unor politici macroeconomice prudente și, pentru țările cele mai sărace din regiune (Kârgâzstan și Tadjikistan), prin accesul la asistență financiară în condiții preferențiale din partea unor creditori și donatori multilaterali și bilaterali, a condus la consolidarea finanțelor externe și îmbunătățirea capacității de a-și onora serviciul datoriei în regiune. Progresele înregistrate în domeniul reducerii datoriei și constituirii rezervelor oficiale a plasat regiunea într-o poziție mai bună pentru a face față șocurilor și a răspunde nevoilor de dezvoltare.

Cele cinci state din Asia Centrală au, însă, situații economice și financiare foarte diferite. Kazahstan, economie emergentă cu venituri medii și exportator important de resurse naturale (în principal hidrocarburi), atrage investiții străine directe substanțiale și are acces la piețele internaționale de capital. Poziția financiară a Turkmenistanului, cealaltă țară mare producătoare și exportatoare de hidrocarburi, este la fel de confortabilă. Celelalte trei țări din regiune sunt mult mai sărace și au mult mai puține resurse exploatabile (Uzbekistan are un potențial mare, care trebuie încă dezvoltat), însă și ele au înregistrat progrese substanțiale în consolidarea situației lor financiare. Cu toate acestea, situația financiară externă a Kârgâzstanului și Tadjikistanului este încă fragilă și poate să se înrăutățească în mod substanțial dacă cele două țări contractează împrumuturi suplimentare în condiții nepreferențiale. Prin urmare, Kârgâzstan și Tadjikistan ar trebui să beneficieze de acces la finanțarea BEI doar în contextul unor pachete de finanțare care conțin o componentă substanțială de subvenție.

Activitatea desfășurată de BEI în aceste țări intră sub incidența memorandumului de înțelegere tripartit între Comisie, BEI și BERD, semnat la 15 decembrie 2006, privind cooperarea dintre aceste trei instituții în Europa de Est și Caucazul de Sud, în Rusia și Asia Centrală. Prin urmare activitatea BEI în aceste țări va fi coerentă cu activitățile BERD în regiune.

Mai mult decât atât, Comisia, BEI, BERD, Banca pentru Comerț și Dezvoltare a Mării Negre, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Societatea Financiară Internațională și Banca Nordică de Investiții au semnat la 13 iulie 2007 un memorandum multipartit de înțelegere referitor la cooperarea în țările din Asia Centrală.

Mai multe informații cu privire la dezvoltarea economică în țările din Asia Centrală se găsesc într-un document de lucru al serviciilor Comisiei [SEC (2008) xxx].

- Dispoziții în vigoare în domeniul propunerii

Cum s-a indicat anterior, propunerea se referă la eligibilitatea țărilor din Asia Centrală

în temeiul Deciziei 2006/1016/CE a Consiliului.

- Coerența cu celelalte politici și obiective ale Uniunii

Propunerea răspunde cererii formulate de către Consiliul European privind extinderea activității BEI în Asia Centrală. Activitatea BEI va fi complementară altor forme de asistență acordate de Comisie în cadrul instrumentului de cooperare pentru dezvoltare (ICD). Mai mult, cele cinci republici din Asia Centrală, Kazahstan, Kârgâzstan, Tadjikistan, Turkmenistan și Uzbekistan, sunt, de asemenea, invitate să participe la programele și inițiativele regionale în cadrul instrumentelor europene de vecinătate și de parteneriat în scopul consolidării/dezvoltării relațiilor dintre UE și Asia Centrală.

La 27 aprilie 2007 Comisia a adoptat Documentul de strategie regională privind asistență acordată Asiei Centrale în perioada 2007-2013 și programul indicativ pentru asistență 2007-2010 în cadrul ICD.

Strategia de asistență regională a fost concepută ca un instrument care să susțină consolidarea dialogului politic cu țările din Asia Centrală la nivel regional și național. Aceasta se axează, la nivel regional, pe consolidarea legăturilor dintre UE, regiune și țările vizate de politica de vecinătate a UE prin intermediul rețelelor de transporturi, energie și comunicații, iar, la nivel național, se axează pe guvernare (administrarea finanțelor publice și sistemul judiciar), precum și pe reducerea sărăciei în țările cele mai sărace (Kârgâzstan și Tadjikistan). Pentru a asigura un impact și o sinergie cât mai bune, prioritățile pentru acțiunile specifice regionale din Asia Centrală din domeniul energiei, transporturilor și mediului sunt conforme acțiunilor din cadrul programelor relevante ale instrumentelor europene de vecinătate și de parteneriat (IEVP) și pot beneficia de finanțare din partea CE prin intermediul programului IEPV pentru regiunea orientală (în temeiul articolului 27 din Regulamentul IEPV).

Pentru a reflecta angajamentul mai profund al UE în regiune, bugetul CE pentru asistență în Asia Centrală va fi mărit semnificativ, în conformitate cu noul cadru financiar pentru perioada 2007-2013, la suma totală de 750 milioane EUR (la prețuri constante), cu o medie a alocației anuale către această regiune, în cadrul ICD, crescând de la 58 milioane EUR în 2007 la 139 milioane EUR în 2013.

Consiliul European a cerut Consiliului și Comisiei să analizeze periodic progresul înregistrat în implementarea strategiei și să înainteze Consiliului European un raport intermediar de activitate până la mijlocul anului 2008.

2. CONSULTAREA PĂRȚILOR INTERESATE ȘI EVALUAREA IMPACTULUI

- Consultarea părților interesate

Metode de consultare, principalele sectoare vizate și profilul general al respondenților

BEI și BERD au fost consultate în cadrul unei reuniuni a comitetului director înființat în baza dispozițiilor din memorandumul de înțelegere tripartit între Comisie, BEI și BERD, semnat la 15 decembrie 2006, privind cooperarea dintre aceste trei instituții în Europa de Est și Caucazul de Sud, în Rusia și Asia Centrală.

Rezumatul răspunsurilor și modul în care acestea au fost luate în considerare

BEI și BERD nu au avut obiecții cu privire la activarea mandatului BEI în Asia

Centrală.

- Obținerea și utilizarea expertizei

Nu a fost necesar să se recurgă la expertiză externă.

- Evaluarea impactului

Activarea mandatului BEI pentru cele cinci țări din Asia Centrală va avea loc în cadrul Deciziei 2006/1016/CE a Consiliului. Nu va avea loc nicio modificare a plafoanelor pentru operațiunile de finanțare ale BEI. Sub-plafonul indicativ pentru Asia rămâne 1 miliard EUR.

Alternativa luată în considerare era aceea de a nu se propune activarea mandatului BEI pentru cele cinci țări din Asia Centrală, care nu a fost însă considerată o opțiune viabilă ținând cont de recomandarea Consiliului European, potrivit căreia BEI ar trebui să joace un rol important în finanțarea de proiecte de interes pentru UE în Asia Centrală.

3. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

- Rezumatul acțiunii propuse

Obiectivul prezentei propuneri de decizie a Consiliului este stabilirea eligibilității a cinci țări din Asia Centrală, mai precis Kazahstan, Kârgâzstan, Tadjikistan, Turkmenistan și Uzbekistan, pentru a beneficia de finanțare din partea BEI în temeiul Deciziei 2006/1016/CE a Consiliului.

- Temei juridic

Conform prevederilor articolului 2 din Decizia 2006/1016/CE a Consiliului, propunerea legislativă se bazează pe articolul 181a din Tratatul de instituire a Comunității Europene.

Trebuie subliniat faptul că Parlamentul European a contestat alegerea temeiului juridic pentru adoptarea Deciziei 2006/1016/CE a Consiliului într-o acțiune în anulare înaintată Curții Europene de Justiție (Cauza C-155/07), susținând că decizia respectivă este un instrument al politicii de dezvoltare care ar fi trebuit adoptat în temeiul articolelor 179 și 181a din Tratatul CE coroborate, și nu doar în temeiul articolului 181a. Cu toate acestea, Parlamentul a cerut Curții Europene de Justiție – în cazul în care aceasta ar hotărî anularea – să mențină efectele Deciziei 2006/1016/CE a Consiliului până la adoptarea unei noi decizii. În acest context, Comisia prezintă această propunere legislativă în temeiul articolului 181a din tratat, în conformitate cu condițiile stabilite în Decizia 2006/1016/CE a Consiliului.

- Principiul subsidiarității

Propunerea intră în sfera competenței exclusive a Comunității. Prin urmare, principiul subsidiarității nu se aplică.

- Principiul proporționalității

Propunerea respectă principiul proporționalității din următoarele motive:

Propunerea privește punerea în aplicare a unei dispoziții dintr-o decizie existentă a

Consiliului.

Propunerea nu impune nicio sarcină financiară și administrativă suplimentară Comunității și nici autorităților naționale sau locale.

- Alegerea instrumentelor

Instrumente propuse: altele.

Alte mijloace nu ar fi potrivite, deoarece:

Este necesară o decizie a Consiliului, în conformitate cu Decizia 2006/1016/CE a Consiliului.

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Propunerea nu are implicații asupra bugetului comunitar.

5. INFORMAȚII SUPLIMENTARE

- Reexaminare / revizuire / clauză de caducitate

Decizia 2006/1016/CE a Consiliului conține o clauză de reexaminare.

Decizia 2006/1016/CE a Consiliului conține o clauză de revizuire.

Decizia 2006/1016/CE a Consiliului conține o clauză de caducitate.

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI

cu privire la eligibilitatea țărilor din Asia Centrală în temeiul Deciziei 2006/1016/CE a Consiliului privind acordarea unei garanții comunitare Băncii Europene de Investiții în cazul pierderilor rezultate din împrumuturi și garanții la împrumuturi acordate unor proiecte din afara Comunității

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene și, în special, articolul 181a,

având în vedere propunerea Comisiei¹,

având în vedere avizul Parlamentului European²,

întrucât:

- (1) În conformitate cu articolul 2 din Decizia 2006/1016/CE a Consiliului din 19 decembrie 2006 privind acordarea unei garanții comunitare Băncii Europene de Investiții în cazul pierderilor rezultate din împrumuturi și garanții la împrumuturi acordate unor proiecte din afara Comunității³, pentru țările menționate în anexa I și marcate cu un asterisc („*”) și pentru alte țări care nu figurează în anexa I, eligibilitatea țării în cauză pentru o finanțare din partea BEI cu garanție comunitară este hotărâtă de la caz la caz de către Consiliu, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 181a alineatul (2) din tratat.
- (2) Anexa I la Decizia 2006/1016/CE a Consiliului menționează cinci țări din Asia Centrală, mai precis Kazahstan, Kârgâzstan, Tadjikistan, Turkmenistan și Uzbekistan, printre țările marcate cu un asterisc („*”).
- (3) În Strategia UE pentru un nou parteneriat cu Asia Centrală, adoptată de Consiliul European la reuniunea sa din 21-22 iunie 2007, este subliniat faptul că Banca Europeană de Investiții (BEI) ar trebui să joace un rol important în finanțarea de proiecte de interes pentru UE în Asia Centrală.
- (4) Condițiile macroeconomice existente în țările din Asia Centrală și, în special, situația finanțelor externe și a capacității de a-și onora serviciul datoriei, s-a îmbunătățit în ultimii ani ca urmare a creșterii economice susținute și a politicilor macroeconomice prudente și, prin urmare, aceste țări ar trebui să fie autorizate să obțină finanțare din partea BEI.
- (5) Dat fiind faptul că situația financiară externă a Kârgâzstanului și Tadjikistanului este încă fragilă, aceste două țări nu ar trebui să contracteze împrumuturi suplimentare decât în condiții preferențiale. Prin urmare, Kârgâzstan și Tadjikistan ar trebui să

---

¹ JO C, , p. .

² JO C, , p. .

³ JO L 414/95, 19.12.2006.

beneficieze de acces la finanțarea BEI doar în contextul unor pachete de finanțare care conțin o componentă substanțială de subvenție.

- (6) Operațiunile de finanțare ale BEI în Asia Centrală ar trebui să se desfășoare în strânsă cooperare cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), mai precis în conformitate cu condițiile stabilite în memorandumul tripartit de înțelegere semnat la 15 decembrie 2006 de către Comisie, BEI și BERD privind cooperarea în Europa de Est și Caucazul de Sud, în Rusia și Asia Centrală.

DECIDE:

Articolul 1

Kazahstan, Kârgâzstan, Tadjikistan, Turkmenistan și Uzbekistan sunt eligibile pentru a beneficia de o finanțare din partea BEI cu garanție comunitară în temeiul Deciziei 2006/1016/CE a Consiliului.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare în a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu

Președintele